

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De signis p[er]fectionis et [quod] impossibilitate intrandi diuite[m] in
regnu[m] celo[rum] ca. cj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Euangelica

catos. Vel terra terra accusat: in epla ad hy
renen. Audientes aut exibat vn post aliu, z
remansit iesus solus ab illis, z mulier stans
in medio discipuloz: et dimisit eam in code
mnata dicens Uade et amplius noli pecca
re. Et nota, erecius dedit sententiam iusticie
Ite erect? Inimam misericordie: qz eque vtru
qz priu est deo miseri et punire: qz omnis
christi actio christiani, est lectio

De parabola diuitis volentis ampliare
horrea sua, et de qbusda verbis dñi.

Caplm. XCIX.

Inc dicit ad il

los Cauete ab omi auaricia: cu
lit breuis hois vita Sup q po
fuit eis similitudine de dñi, q p fructuum
vbentate deliberabat horrea sua apliare Cui
deus ait, Stulte hac nocte anima tua repe
tent a te: q autē parati cuius erit. Itern lo
curus est iesus illis multa Ego sum lux mu
di. Ego testimoniu phibeo de me zc. Inter
hece dicit plane se dei filiu: et eos in pctō suo
morituros, et scituros qs esset cu exaltarent
eu a terra et ipos nec filios dei ee nec abrae,
et q abraā viderat diem suu, et intulit, anqz
abraā fieret ego sum Ille sol? vere est q anqz
aliqd fieret vere potuit dicere, ego sum. Tu
lerit q lapides iudei vt facerent in eu Iesus
aut abscdit se et exiit de teplo. Et nota q
iudei dixerūt Quinquaginta annos nondū
habet, quida opinati sunt ab incarnatione
dñi vsq ad passionē plures annos fluxisse
qz et historijs colligamus.

De cecco nato, Caplm. C.

Preteriens ie

cus vidit hoies ceci a nativitate
z luto facto de salina: cuz lintisset
oculos ei? misit eu ad natatoriā siloe, z lauit
et vidit. Siloa fons
ē ad radicē mōs syō In valle iofaphat fz
q nō iugibz aqs sed traditōez syroz siloe
incert? hois ebullit manat sub terra.
cui? aq vt exciperent
qñ itagnū nō lōge a fonte erat pstructū: quā
cōllēctiōnē mō piscinā: mō natatoriā vocat
scriptura. Erat aut sabbatū. Un et pharisei
cū accepissent ab illuminato q iesus eu illu
minauerat: dixerūt ei, Da gloriā deo Nō est
hic homo a deo q sabbatū nō custodit, Cū?

q ille comendaret iesum, z adderet. Nunqd
z vos discipuli ei? vultis fieri maledicti
ei: z dixerūt. Tu discipul? illius sis: nos autē
moysi discipuli sumus. hūc vñ sit nescimus,
id est nō approbam? Supra em dixerunt se
eu scire Putabāt aut iesum maledictū: z oēs
credēs i eu maledictos. Et cū eu elecissent
foras inuenit eu iesus. Cūqz dixisset ei se esse
filiū dei: ille adorauit eu. Et ait illi iesus, In
iudiciū ego veni in mundū vt q nō vidēt vl
deant: z q vidēt cecl fiat, q, d. In h q te mem
dicā illuminauit: intellige, q ego veni separa
re pauperes spūitu a supbis q se sciolos sa
ctant, vt illi illuminent: isti, i. scioli cecitatem
mentis incurrant.

De signis pfectionis z de impossibilitate
inrandi diuitē in regnū celoz.

Capitulum. CI.

Cuz egressus

ec iesus i via adolescēs genu
flecto rogabat eu dicens, Quid
faciā vt habeā vitā eternā. Cūqz intunxisset
ei de custodia mādatoz, et audissz eu seruassz
se ea docuit eu de pfectiōe, et vnū signū pfe
ctiōis proposuit dicens, Uade z vede oia q hēs
et veni seqre me. Est em pfectiō platoz: cuz
signū ē relinqre oia z ponere aiām p out
bus. Est etiā pteplatiuo: cuz signū est hie
mortē in desiderio z vitā i patiētia. Est z de
ricoz: cuz signū ē ptiētia. Hoc audies ado
lescēs abijt tristis, erat em pecuniosus valde
et locuples. Tūc ait iesus ad discipulos, Fa
cilius ē camelū p foramē ac? trāsire qz diuitē
intrare i regnū celoz. Facili? significat h mi
nus posituo sui pstrari. L. min? ē difficile, qz
min? ē impossibile. Potest em de? facere vt ca
mel? trāseat p foramē ac? nullo obstāte. Quas
rū pō q hic noie diuitis itelligit ponere i glo
ria, si pōt de potētia: de iusticia nō pōt Grad?
pō ppatiōis inter ipossibilia ne mirerz. Im
possibili? ei est equū pueri i lapidē qz in asi
nū, cui ē accōmodatio: naturaliter qz lapidē
Fuerūt q dicerēt in hierusalē quā fuisse por
tā q ac? dicebat, ad quā cuz veniebāt camelū
p ppediō vie cū oneribz suis nō poterāt trās
ire vl subire eā. Exoneratū q trāsibāt, z iterū
recept? oneribz minabant. Scom h q silitus
do notat hic: nō impossibilitas. Oportet ei
auarū amorē opū dimittēre si vult, igredi ad
vitā. Quā aut noie diuitis auarū significasset:

Handwritten marginal notes in a vertical column on the right side of the page, including the word 'Handwritten' and other illegible text.

hinc patet q̄ discipuli subdiderūt. Quis em̄ poterit saluus fieri Plures em̄ sunt paupes dicitur. et ita plures p̄nt saluari si de possessioibz opum dixisset. Quibz ait Iesus. Apud hoīes h̄ est impossibile. apud deum aut̄ oīa possibilīa sunt. Nō q̄ tales deo possit saluari: s; qz p̄t eos iustificare et tūc saluare.

¶ Relinquētes pro christo omnia iudicia bunt. **Caplm. CII.**

Inc petrus ait

t Ecce nos reliquim⁹ oīa et secuti sum⁹ te. q̄d ergo erit nob. supple relinquendū. Illa em̄ oīa reliquerat petr⁹. de q̄bus dictū ē. et oīa vanitas. Illa aut̄ oīa sibi retinuerat. de q̄bus dictū est. Deus ē oīa in omnibz. Et n̄ dicit Iesus. Cū sederit filius hominis in sede maiestatis sue in regeneratōe sedebitis et vos sup sedes. xij. iudicātes. xij. tribu israhel. Sit in baptismo p̄ma regeneratio in anīa. fiet in iudicio sc̄da in corpe. Ibi contempores mūdi cū dño iudicabūt: nō solū cooperatiōe sed etiā auctoritate. Duodenarius aut̄ ponit p̄ plenitudinē pr̄atis et xij. tribus israhel p̄ oībz iudicādis. Duodenari⁹ em̄ et septenario q̄ est numer⁹ vniuersitatis surgit. i. ex p̄tibz septenarij in se ductis. Quidaz tū hoc solis discipulis dictū dicit. et impletum iā esse in subiectiōe mūdi: qz quasi potestate habētes sup oēm ecclesiā sedent. Post ad oēs generaliter sermo directus est. Nō s; q̄ reliquerit domū aut̄ parētes et centuplū accipiet nūc in hoc tpe: et in futuro vitā eternā. Quia p̄ter sp̄nalia q̄ quasi centuplū sūt p̄parata carnalibz. sancti viri alios sanctos plus etiā p̄pinq̄is suis diligit.

De diuitie et lazaro **Caplm. CIII.**

Harisei vero au

p dientes eū disputant de cōceptu mōdi deridebāt eū. quia lex obseruatoribz suis bona terre pmittebat. Ipe aut̄ cōtra eoz anariciā exemplū eis p̄posuit d̄ diuite purpurato et pulone qui in inferno cruciabat. qz recepat in vita sua bona. i. sola illa q̄ putauerat bona. Hec fuit hoc parabola s; in re ip̄a. qd̄ p̄pendit. qz nomē mēdici ibi ponitur lazaro. s; q̄ posuit ē in sinu abrae. Erat em̄ in superiori margine inferni loc⁹ aliquā tam habēs lucē: sine omni pena materiali in quo erant anime p̄destinatorz vsq; ad christi

descensum ad inferos. q̄ locus p̄ter sui terrā. quillitā ē. sinus abrae dictus est: vt sinu matris dicim⁹. Et dicebat abrae. qz fuit p̄ma credendū via. Ipe em̄ primus publice p̄dicauit. vni tū deū esse. Hunc locū vocauit iob teo nebras p̄ tedio expectandi dicēs. Et in tenebris strani lectuli meū. Nota qz diues dicit se cruciari in lingua. i. p̄ p̄tō lingue. qz epulones loquaces eē solēt. Hec mix. si aia trāso latie dicat mēbra hie: cū diuinitas eodē ro po p̄ mēbra distinguat. Fuerūt tū q̄ dicerent et angelos et aīas corpora hie aerea. Alio q̄n anie ignē vrentē nō sentirēt. qd̄ sup genēs inuenies. Alij dicit qz ad sentiendā vltionē ignis nō est necesse habere corpora. Est em̄ quedā species ignis cui si imponas manum ardore senties sine aliq̄ lesione manus. Quā abraā chaos inter eos sū matū dicit: vt chaos vt veteres codices habent. forte in re ita erat. vel p̄petuā bonoz et maloz dissimilitudine post hāc vitā notat. Cūq; diues rogaret de mittendo lazaro ad fr̄es suos auduit: habēt moysen et p̄phas. Cū et conijcit qz ius deus fuerit: p̄ q̄ etiā forte abraā vocauit eoz filiū: et ille ip̄m patrē.

De villico iniquitatis. **Ca. CIII.**

Discipulos au

a tem p̄posuit iesus parabolā de villico iniquitatis. Et ē villic⁹ p̄prie villicus custos. sed hie accipit p̄ iconomo. Hic tū mēs amoueri et egere: clāculo fecit inuenticōdā cum debitoribz dñi sui: vt cū eijceret mores bñficioz reciperet eoz in domus suas. Et laudauit dñs villicū iniquitatis. non qz inique: sed qz prudēter egisset. Est em̄ prudentia: quedā sibi imposteri p̄uidētia: et b̄ q̄si a minori intulit dñs dicēs. Si sibi in futurū puidens etiā cū dolo laudat. ergo facite vobis amicos de māmōna iniquitatis. vt cū defecerit recipiat vos i etna tabernacula. qd̄. Quāto laudādi magis eritis si p̄uidētis vobis sine dolo. Māmōna lingua syra dicitur. et māmōn sathanas: qui opibz seducit. Que dicunt iniquitatis: quia de iniquitate colligi solent. Unde vulgare sententia dicit. Omnis diues aut iniquus aut heres iniqui. Hoc quidam male intelligentes rapunt et bene dispensent. Sed qui offert sacrificium de substantia pauperis idem facit. ac si viciis met filiū in p̄spectu patris. Vel p̄t sic exponi